તા: 25 – 10 – 2021 | સમય: 2 કલાક | કુલ ગુણ : 50

સાંદિપની વાલ્મિકી શાળા વિકાસ સંકુલ

પ્રથમ વાર્ષિક પરીક્ષા 2021

ધોરણ 11

વિષય: અર્થશાસ્ત્ર (સામાન્ય પ્રવાહ)

વિભાગ : A

❖ નીચેના પ્રશ્નો માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ) [5]

(1) "વેલ્થ ઓફ નેશન્સ" કોણે લખ્યું?
(A) કૌટિલ્ય (B) માર્શલ (C) રોબિન્સન (D) એડમસ્થિ

(2) ઉત્પાદનના સાધનો કેટલા છે?
(A) 3 (B) 4 (C) 5 (D) 6

(3) અવેજી વસ્તુની કિંમત ઘટના મૂળવસ્તુની માંગમાં શો ફેરફાર થાય?
(A) ઘટાડો (B) વધારો (C) સંકોચન (D) વિસ્તરણ

(4) કિંમત સિવાયના પરિબળો પ્રરિત ફેરફારને લીધે પુરવઠામાં થતા પરિવર્તનને શું કહેવાય?
(A) વધારો (B) ઘટાડો (C) સંકોચન-વિસ્તરણ (D) વધારો - ઘટાડો

(5) યા ખર્ચને માપી શકાતો નથી?
(A) વાસ્તવિક ખર્ચ (B) નાણાકીય ખર્ચ (C) વૈકલ્પિક ખર્ચ (D) લાંબાગાળાનો ખર્ચ

વિભાગ : B

❖ નીચેના પ્રશ્નો એક વાકયમાં ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ) [5]

(6) સમગ્રીલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર એટલે શું?
(7) સર્વસુલભ વસ્તુઓનો અર્થ આપો.
(8) માંગની આવક સાપેક્ષાતાનું સૂત્ર જણાવો.
(9) સ્થિર ખર્ચની રેખા કેવી હોય છે?
(10) પુરવઠાની વ્યાખ્યા આપો.

વિભાગ : C

❖ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો. (ગમે તે છ) (પ્રત્યેકના 2 ગુણ) [10]
(11) કૌટિલ્યના મતે અર્થશાસ્ત્ર એટલે શું?
(12) ટકાઉ વસ્તુઓનો અર્થ ઉદાહઇણ આપી સમજાવો.
(13) "અત્યંત સસ્તી વસ્તુઓ માંગના નિયમનો અપવાદ છે" - સમજાવો.
(14) તફાવત સમજાવો : જથ્થો અને પુરવઠો.
(15) વૈકલ્પિ ખર્ચ એટલે શું? અથવા સમયનો ટૂંકાગાળો એટલે શું?

વિભાગ - D

❖ નીચેના પ્રશ્નોના મુદાસર ઉત્તર લખો. (ગમે તે ચાર પ્રત્યેકના 3 ગુણ) [15]
(16) આર્થિક પ્રવૃતિ અને બિનઆર્થિક પ્રવૃતિ વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
(17) માર્શલની અર્થશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા સમજાવો.
(18) શ્રમ અને મૂડીના ત્રણ - ત્રણ લક્ષણો જણાવો. અથવા વ્યાપાર ચક્રના તબક્કાઓ સમજાવો.
(19) માંગમાં વફારો-ઘટાડો એટલે શું? આકૃતિ દ્વારા સમજાવો.
(20) પુરવઠોના નિયમના અપવાદો ચર્ચો.

Master Guru Chirag Prajapati

વિભાગ : E

❖ **નીચેના પ્રશ્નોના વિસ્તાર પૂર્વક ઉત્તર લખો. (ગમે તે ચાર પ્રત્યેકના 5 ગુણ)** [15]

(21) **સંપતિના લક્ષણો સમજાવો.**

(22) **માંગના નિયમને અનુસૂચિ અને આકૃતિની મદદથી સમજાવો.**

અથવા

માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતાના પ્રકારો આકૃતિ સહિત સમજાવો.

(23) **પુરવઠાને અસર કરતાં પરિબળો વિગતે ચર્ચો.**

અથવા

વ્યક્તિગત પુરવઠો અને બજાર પુરવઠો આકૃતિસહ સમજાવો.

Master Guru Chirag Prajapati